

Buletin informativ pentru mediul de afaceri: noutăți legislative și alte știri relevante.

15.10.2011 – 31.10.2011

Nr. 19 (27)

În perioada 15 – 31 octombrie 2011, echipa IDIS "Viitorul"/ANB a continuat să monitorizeze implementarea propunerilor incluse în Agenda Națională de Business 2010. Acest buletin este structurat în două secțiuni: prima parte este dedicată monitorizării modificărilor legislative și noutăților care au legătură cu implementarea priorităților stabilite în Agenda Națională de Business 2010, iar cea de a doua secțiune conține alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri.

Sumar:

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2010:

1.1 [Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative \(Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi s.a\)](#)

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri:

2.1 [Viceministrul Economiei, Octavian Calmâc a participat la Forumul moldo-german de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii](#)

2.2 [6,5% este noua prognoză de creștere economică pentru anul 2011](#)

2.3 [Raportarea electronică devine obligatorie și gratuită](#)

2.4 [La Chișinău au avut loc cea de a 12 –a ședință a Comitetului de cooperare Moldova – UE și negocierile privind Acordul de Asociere RM-UE](#)

2.5 [Metodologiile de stabilire a tarifelor și prețurilor la produse și servicii vor fi aprobate de Guvern](#)

2.6 [Ministerul Economiei a început discuțiile cu misiunea FMI în cadrul celei de-a patra revizuirii a rezultatelor programului comun](#)

2.7 [Reformele în energetică și mediul de afaceri au fost discutate de vicepremierul Valeriu Lazăr și directorul regional al BM](#)

2.8 [CBI va sprijini MIEPO în dezvoltarea capacităților instituționale](#)

[2.9 Ministerul Economiei a finalizat cel de al treilea Raport privind Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene în instituirea ZLSAC](#)

[2.10 Au fost discutate progresele înregistrate în vederea inițierii negocierilor pe marginea Acordului de comerț liber comprehensiv și aprofundat \(DCFTA\) cu Uniunea Europeană](#)

I. Noutăți relevante pentru implementarea Agendei Naționale de Business 2010:

[1.1 Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative \(Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi s.a\)](#)

Pe data de 17 octombrie 2011, pe site-ul Parlamentului a apărut Proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi – art.7'1, 10; Legea taxei de stat – art.6; ș.a.). Scopul proiectului consta în înlăturarea lacunelor din redacția curentă a legislației fiscale și vamale prin intermediul propunerilor formulate în proiect, cu un caracter redacțional, de concretizare și de corelare într-un șir de acte legislative.

II. Alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri:

[2.1 Viceministrul Economiei, Octavian Calmâc a participat la Forumul moldo-german de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii](#)

Viceministrul Economiei, Octavian Calmâc a participat marți, 25 octombrie la Forumul moldo-german de finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii care a întrunit proprietarii afacerilor mici și mijlocii din Republica Moldova, reprezentanții băncilor comerciale moldovenești și germane, companii de consultanță din ambele state, etc. Forumul are drept scop informarea participanților despre cerințele finanțării întreprinderilor mici și mijlocii și ofertele băncilor și a altor instituții de finanțare din Germania și Republica Moldova pentru businessul mic și mijlociu.

Octavian Calmâc a menționat în discursul său de inaugurare deosebită importanță a dezvoltării IMM-urilor în politicile promovate de Guvernul Republicii Moldova, ce au drept scop susținerea producătorului autohton în crearea unor întreprinderi competitive și să creeze condiții pentru facilitarea accesului la finanțare, aceasta fiind și o prioritate indicată în Strategia Națională de Dezvoltare Moldova 2020.

Viceministrul Economiei a informat că actualmente în Republica Moldova este implementat Programul de stat de susținere a dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2009-2011, ce are drept obiective capitalizarea Fondului de garantare a creditelor, crearea incubatoarelor de afaceri, implementarea Programului pilot de atragere a remitențelor în economie (PARE 1+1), etc.

În prezent, întreprinderile mici și mijlocii dețin circa 97,9 % din numărul total al întreprinderilor din țară și reflectă o creștere stabilă a sectorului, atât datorită îmbunătățirii mediului de afaceri, cât și perfecționării cadrului regulatoriu ce ține de activitatea antreprenorială. În IMM-uri sunt angajați 54,3 % din numărul total de angajați din economia națională generând 36,8% din veniturile din vânzări. Cota IMM-urilor în PIB constituie 28,9%.

[2.2 6,5% este noua prognoză de creștere economică pentru anul 2011](#)

Valeriu Lazăr a anunțat prognoza de 6,5 % de creștere economică în cadrul lansării celei de a doua ediții a publicației Tendințe în Economia Moldovei.

În contextul evenimentului, ministrul Economiei a anunțat noile prognoze macroeconomice, consultate cu misiunea Fondului Monetar Internațional, aflată la Chișinău. Astfel, pentru anul 2011 se prognozează o creștere a Produsului Intern Brut de 6,5%, după ultima revizuire în creștere, lansată în luna septembrie a.c., o creștere a exporturilor cu 47% și cu 33% a importurilor, urmând să se mențină o diferență de 14-15% în ritmul de creștere a acestora. Astfel, este în creștere și gradul de acoperire a importurilor prin exporturi, creșterea exporturilor din acest an fiind un record absolut în istoria independenței Republicii Moldova, a apreciat ministrul Economiei. Totodată, Valeriu Lazăr a menționat creșterea volumului investițiilor în capital fix cu 18%, ce va permite recuperarea mai rapidă, decât se prevedea la începutul anului, a scăderii drastice din anul 2008, ultimul an înainte de criză, la acest capitol.

Pentru anul 2012, Ministerul Economiei a redus prognoza creșterii economice până la nivelul de 4%, în linie cu așteptările privind tendințele în economia globală și regională.

2.3 Raportarea electronică devine obligatorie și gratuită

În contextul modificărilor operate la legislația fiscală din 01.01.2012 (art. 187, alin. (2¹) din Codul fiscal (în redacția Legii nr. 48 din 26.03.2011) și Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 698 din 22.08.201), raportarea electronică pentru agenții economici plătitori de TVA din mun. Chișinău, Bălți și Comrat devine obligatorie și gratuită.

Astfel, luând în considerație cifra de 1200 de contribuabili din mun. Bălți, care începând cu 10 octombrie vor primi **gratuit** asistența la conectare, instruire și utilizare a serviciului „Declarație electronică”, Serviciul Fiscal de Stat și Î.S. „Fiscservinform”, pentru a evita aglomerațiile și a asigura operativitatea procedurii de conectare a contribuabililor, au instituit un centru de conectare la serviciul de raportare electronică. Acesta este situat în cadrul Inspectoratului Fiscal pe mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 128, etajul 3.

Pentru a conecta în scurt timp numărul semnificativ al subiecților impunerii cu TVA în perioada 10 octombrie - 30 noiembrie anul curent, Î.S. „Fiscservinform” a organizat 5 locuri de munca suplimentare. Totodată întru prevenirea aglomerației și informarea rapidă a populației, Serviciul Fiscal de Stat a inițiat procedura de informare, prin intermediul **programării prealabile**.

Agenții economici vor fi anunțați în scris și, sub semnătură, vor primi condițiile, timpul programării și adresa unde trebuie să se prezinte în scopul abonării la serviciu.

În urma primirii înștiințării de la Serviciul Fiscal, reprezentanții legali ai contribuabililor vizati (conducătorul, contabilul-șef, altă persoană împuternicită cu drept de semnare a dărilor de seamă), se vor prezenta la data și ora menționate în înștiințare pentru semnarea Acordului de conectare la serviciul „Declarație electronică”.

2.4 La Chișinău au avut loc cea de a 12 –a ședință a Comitetului de cooperare Moldova – UE și negocierile privind Acordul de Asociere RM-UE

Republica Moldova va prezenta până la sfârșitul săptămânii viitoare cel de al treilea raport privind progresele realizării Planului de acțiuni, accentuând în special domeniile concurenței, serviciilor financiare, barierilor tehnice în calea comerțului și a măsurilor sanitare și fitosanitare.

Totodată, la 25 octombrie va fi organizată o video conferință Chișinău – Bruxelles la subiectul schimbărilor efectuate, din perspectiva ZLSAC, în domeniul infrastructurii calității, standardizării și metrologiei.

În opinia experților economici prezenți la negocieri, în cazul exportului produselor de origine animalieră în UE, agenții economici din Republica Moldova ar putea economisi din neplata taxelor vamale la importul în UE, datorită regimului comercial preferențial, circa 75 mln. Euro anual.

În cadrul discuțiilor purtate la subiectul economic, experții Comisiei Europene au demonstrat un viu interes față de acțiunile întreprinse de Republica Moldova privind modificarea normelor în domeniul demonopolizării pieței deșeurilor de metalele feroase, anularea a taxei ecologice la import și privind taxa pe valoarea adăugată la zahăr.

2.5 Metodologiile de stabilire a tarifelor și prețurilor la produse și servicii vor fi aprobate de Guvern

În cadrul ședinței, desfășurate la Ministerul Economiei, s-a constatat că, după indicația din 15 iulie a.c., nici una din autoritățile publice centrale vizate, cu excepția Ministerului Economiei, nu au prezentat proiecte de modificare a legislației în vigoare în vederea unificării cadrului de reglementare a prețurilor și tarifelor. Grupul de lucru urma să examineze aceste proiecte înainte ca ele să fie înaintate Guvernului, însă mai multe documente elaborate au fost circulate prin procedurile standard.

Grupul de lucru a fost instituit în vederea unificării cadrului legal pentru reglementarea prețurilor și tarifelor după ce Ministerul Economiei a constatat, într-un studiu, că acestea sunt stabilite în diverse domenii de o multitudine de autorități, fără a exista metodologii și standarde unice. Astfel, în domeniul produselor social importante, Ministerul Economiei a elaborat un proiect de lege pentru limitarea rentabilității la producere și / sau adaosului comercial la vânzarea acestora. A fost elaborat și proiectul Hotărârii de Guvern privind aprobarea mecanismului de formare a prețurilor la produsele social importante (încorporarea reglementărilor prevăzute de HG nr. 335 / 1994 și a HG nr. 547 /1995, precum și unele norme noi de reglementare).

Totodată, Ministerul Economiei a elaborat o metodologie nouă pentru calcularea prețurilor de comercializare a produselor petroliere, iar Ministerul Sănătății - o metodologie pentru produsele farmaceutice.

Planul de acțiuni mai prevede elaborarea unor reglementări clare în domeniul serviciilor medicale și sanitare, de transport, eliberării actelor de identitate, serviciilor poștale, comunicațiilor electronice, funciare, notariale și de stare civilă.

În cadrul ședinței de joi, membrii Grupului de lucru au propus să invite Ministerul Educației pentru a examina modul de formare a prețurilor la instituțiile superioare de învățământ, atât de stat, cât și private.

2.6 Ministerul Economiei a început discuțiile cu misiunea FMI în cadrul celei de-a patra revizuirii a rezultatelor programului comun

Viceministrul Economiei Octavian Calmâc a informat membrii misiunii asupra evoluțiilor economice din ultimele luni, subliniind că politicile economice promovate au început să dea anumite rezultate. Astfel, a crescut volumul investițiilor în active materiale pe termen lung, agricultura și industria au înregistrat creșteri ale volumului de producție cu 3,7% și 10% respectiv, iar producția zonelor economice libere a crescut până la 20% din structura exporturilor moldovenești.

Șeful misiunii FMI, Nikolay Gueorguev s-a interesat despre perspectivele creșterii economice în condițiile în care principalele țări parteneri comerciali ai Republicii Moldova sunt afectați de criza globală și ar putea înregistra ritmuri de creștere economică mai lente. Octavian Calmâc a apreciat că impactul va fi unul minim în condițiile în care agenții economici au contracte stabile pe termen lung, iar produsele moldovenești devin mai competitive față de mărfuri similare mai scumpe.

Exporturile moldovenești au crescut în 8 luni cu 62%, iar importurile cu 40%. Principalii parteneri rămân UE cu o cotă de cca 50% din exporturi și CSI - cu cca 30%.

Părțile au examinat progresele înregistrate de Guvernul de la Chișinău în implementarea memorandumului cu FMI, în special în privința angajamentelor de reforme structurale. Este vorba de adoptarea legislației privind insolabilitatea și ipoteca, legii privind controalele și inspecțiile de stat, eliminarea barierelor non-tarifare în comerț, reformarea sectorului energetic și mersul procesului de privatizare.

2.7 Reformele în energetică și mediul de afaceri au fost discutate de vicepremierul Valeriu Lazăr și directorul regional al BM

Perspectivele derulării și finanțării operațiunilor multianuale privind politicile de dezvoltare (DPO) au fost discutate în cadrul unei întrevederi a viceprim-ministrului Valeriu Lazăr, ministru al Economiei, cu directorul regional al Băncii Mondiale, Martin Reiser. Operațiuni multianuale privind politicile de

dezvoltare - DPO – este un instrument al Băncii Mondiale, oferit sub formă de suport bugetar bazat pe acțiunile stipulate în matricea de politici, agreată între părți. Măsurile de politici propuse în cadrul DPO pun accentul pe sporirea productivității și competitivității, bazându-se pe trei piloni: reforme ale mediului investițional; reforme privind competitivitatea exportului; și reforme în sectorul învățământului.

În contextul acestui document, părțile au discutat graficul de realizare a angajamentelor concrete, în special aprobarea legilor privind concurența și ajutorul de stat, precum și procesul de consultare a acestora cu asociațiile de business, dar și reforma în sectorul energetic.

Valeriu Lazăr a declarat că în prezent sunt examinate o serie de opțiuni privind reforma întregului sistem termo-energetic, începând de la furnizorul municipal de agent termic, Termocom, și care să cuprindă sistemul de generare și furnizorul de gaze naturale. Principiul după care ne conducem, a spus ministrul Economiei, este crearea unei piețe energetice concurențiale. Studiile privind posibilitățile de reformare a sistemului au fost elaborate cu suportul Băncii Mondiale, care s-a oferit să continue asistența în acest sens. Reforma sistemului energetic urmează a fi abordată și prin intermediul pachetului energetic trei al Uniunii Europene, la care a subscris și Chișinăul, și care prevede separarea capacităților de generare de cele de furnizare a energiei.

Martin Reiser s-a pronunțat, în același timp, pentru implicarea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare și a Băncii Europene pentru Investiții în procesul de reformare și, ulterior, de modernizare a sistemului energetic al Republicii Moldova.

2.8 CBI va sprijini MIEPO în dezvoltarea capacităților instituționale

Valeriu Lazăr, Viceprim-ministru, ministru al economiei, a invitat Centrul pentru Promovarea Importurilor din Țările în Dezvoltare către UE să asiste Organizația de Promovare a Exportului și Atragere a Investițiilor în dezvoltarea capacităților instituționale.

MIEPO urmează să preia experiența în abordarea integrată a diferitor produse și servicii pe care le folosește CBI pentru sectoarele viti-vinicol, fructe și legume proaspete, tehnologii informaționale și comunicații, articole vestimentare, precum și consolidarea capacităților de export către UE a întreprinderilor din aceste patru sectoare. Invitația a fost făcută în cadrul întrevederii cu Vice-directorul, Dick De Man, și experții internaționali sectoriali ai CBI care s-au arătat foarte interesați să continue cooperarea cu MIEPO, în special în ceea ce privește strategia și poziționarea organizației.

În 2010 MIEPO și CBI au semnat un acord pentru implementarea programului pentru Dezvoltarea organizațiilor de suport în afaceri (BSOD), obiectivul cărui constă în consolidarea competitivității internaționale ale sectoarelor prioritare de export din Moldova.

2.9 Ministerul Economiei a finalizat cel de al treilea Raport privind Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene în instituirea ZLSAC

Ministerul Economiei a finalizat și a transmis Comisiei Europene cel de al treilea Raport privind progresele în realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea recomandărilor Comisiei Europene în instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană (ZLSAC). Raportarea la acest subiect a fost efectuată pe 26 octombrie la ședința Comisiei Guvernamentale pentru Integrare Europeană.

În raport sunt prezentate realizările Guvernului Republicii Moldova în implementarea recomandărilor Comisiei Europene în 13 domenii: infrastructura calității, măsuri sanitare și fitosanitare, facilitarea comerțului și administrarea vamală, proprietate intelectuală, achiziții publice și concurență, etc.

În perioada raportată, pe parcursul anului curent, Guvernul a reușit să aprobe un șir de acte legislative prevăzute în Planul de acțiuni, precum ar fi: Legea privind concurența, Legea privind ajutorul de stat, Strategia privind Siguranța Alimentară 2011-2015, Legea privind modificarea și completarea a 53 acte legislative din domeniul bancar, incluzând și Legea privind Banca Națională a Republicii Moldova nr.548-XIII din 1995.

În domeniul infrastructurii calității au fost adoptate circa 2000 de standarde europene armonizate și au fost anulate 171 standarde naționale, ce veneau în contradicție cu standardele europene. Au fost prezentate către aprobare Parlamentului Republicii Moldova trei legi ce vin să reformeze domeniul infrastructurii calității – Legea cu privire la evaluarea conformității, Legea cu privire la standartizare și Legea privind metrologia, care au drept scop recunoașterea unilaterală a certificatelor de conformitate a produselor importate din toate țările UE și certificate de organisme acreditate, precum și preluarea sistemului european de infrastructură a calității. Pentru implementarea recomandărilor CE în comerț și administrarea vamală a fost elaborat Studiul privind taxele pentru efectuarea procedurilor vamale și aducerea acestora în conformitate cu prevederile OMC și UE, ce presupune eliminarea graduală a taxelor pentru procedurile vamale și introducerea unei taxe fixe. În domeniul concurenței este de notat că Guvernul a realizat toate procedurile interne pe ambele proiecte și după un șir de consultații cu reprezentanții societății civile a remis o inițiativă de lege în Parlament. Astfel, la 25 octombrie a.c. a avut loc o videoconferință specializată în acest domeniu, care a examinat detaliat programa RM în domeniul standartzării. UE a venit cu recomandarea să ne intensificăm eforturile pentru adoptarea regulamentelor tehnice și a standardelor europene și să consolidăm capacitățile instituționale interne de supraveghere a pieții interne.

În contextul realizării cu succes a Planului de recomandări, este posibil ca Republica Moldova să înceapă negocierile privind semnarea Acordului de Comerț Liber RM-UE la începutul anului 2012.

2.10 [Au fost discutate progresele înregistrate în vederea inițierii negocierilor pe marginea Acordului de comerț liber comprehensiv și aprofundat \(DCFTA\) cu Uniunea Europeană](#)

Viceministrul Economiei, Octavian Calmâc, a avut o întrevedere cu ministrul pentru Afaceri europene, protecția consumatorilor și democrație al Suediei, Brigitta Ohlson, aflată în vizită în Republica Moldova. Părțile au discutat progresele înregistrate în vederea inițierii negocierilor pe marginea Acordului de comerț liber comprehensiv și aprofundat (DCFTA) cu Uniunea Europeană. Octavian Calmâc a făcut o trecere în revistă a acțiunilor întreprinse în conformitate cu planul de acțiuni convenit cu Comisia Europeană. Este vorba despre o serie de acțiuni care urmează a fi finalizate până la finele anului 2011, împărțite pe patru capitole – măsuri sanitare și fitosanitare (SPS), domeniul standardizării (TBT), competitivitatea și sectorul financiar.

Dna Ohlson a apreciat agenda ambițioasă propusă de autoritățile de la Chișinău în domeniul comerțului liber cu țările membre ale UE și a exprimat suportul Suediei în acest sens. În acest context, părțile au discutat și asistența tehnică bilaterală, acordată de Suedia Republicii Moldova, inclusiv posibilitatea lansării unui proiect de suport în negocierea Acordului de comerț liber aprofundat și comprehensiv.

